

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum in Deo sint perfectiones rerum omnium. artic. 2. disput. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

que beatitudinis: id autem est essentia & ipsius essentia facultates; non verò existentia essentia vel facultatum: videbimus namque & diligemus Deum, non per existentiam intellectus & voluntatis, sed per intellectum & voluntatem: ergo essentia est perfectior quam existentia. Ad hæc, contraria assertio, & difficillima creditur est, & nulli rationi nititur, quæ eam efficaciter suadere possit.

Ad primam rationem in contrarium.

Ad Dionysium ergo dicendum est, eum non loqui de existentia creata, sed de increata & diuina comparata cum essentia & naturis creatis, ut ibidem exponit alter Dionysius Carthusianus, idque ex versione Peronij clarè constat.

Ad secundam.

Ad Aristotelem verò dicendum, partem non solum efficere existentiam filij, sed etiam essentiam ipsam existentem, ut quæstione præcedente artic. 4. disputat. 2. est ostensum, idque maximum esse beneficium. Præterea, esto solum efficeret existentiam, conferret tamen filio maius beneficium, quam sint cætera beneficia naturalia, quæ ab aliis hominibus conferuntur, quod eo loco tantum vult Aristoteles.

Ad tertiam.

Ad rationem Diui Thomæ dicendum est, non quemcumque actum esse perfectiorem ea potentia, quam perficit: accidentia namque actus sunt accidentarij comparatione substantiarum, in quibus recipiuntur, & substantia ipsæ rationem potentia comparatione eorum habent, quis tamen auit affirmare, si fanæ mentis sit, substantias suis accidentibus esse imperfectiores.

ARTICVLVS II.

Utrum in Deo sint perfectiones omnium rerum.

DISPVATIO I.

Conclusio. Perfectiones omnium rerum sunt in Deo, non formaliter, sed eminenter.

CONCLUSIO est. In Deo sunt perfectiones omnium rerum, non formaliter sed eminenter. Est de fide. Probat ex illo ad Roman. 11. Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia: cum ergo non sint formaliter, fit ut sint eminenter. Item Plal. 49. Pulchritudo agri mecum est. Et Exodi 33. Ego ostendam tibi omne bonum; id est, me ipsum, in quo eminenter sunt bona & perfectiones omnium rerum. Et Ioan. 1. Quod factum est, in ipso vita erat: ubi duo affirmat, nempe creata omnia fuisse in Deo, & in eo fuisse vitam, quoniam secundum esse quod habent in Deo, sunt ipsemet Deus: Deus autem vita est. Vnde Anselmus Monol. 33. sic ait. Cum summus ille spiritus dicit se ipsum, id est (per Verbum quod ab eterno producit) concipit essentiam suam, dicit omnia que facta sunt (eodem scilicet Verbo) nam & antequam fierent, & cum iam facta sunt, & cum corrumpuntur, seu aliquo modo variantur, semper in ipso sunt, non quod sint in se ipsis, sed quod est idem ipse. Etenim in seipsis sunt essentia mutabilis: in ipso verò sunt ipsa prima essentia. Hæc Anselmus. Et cap. 34. colligit creaturas esse, etiam in Verbo, eo quod consubstantialiter sit Patri. Et cap. 35. ait, creata tanto verius esse in verbo & intelligentia creatoris, quam in se ipsis, quanto verius existit creatrix, quam creata substantia. Quod exponunt D. Tho. q. 4. de veritate, ar. 6. & q. 8. ar. 16. ad 11. & Durad. in 1. d. 36. q. 2. de veritate rei, quia verior res (utpote perfectio) est esse, quod creatura habet in Deo, quæ quod habet in se ipsis: non verò quasi lapis verius dicitur de illo esse quod lapis habet in

De eminenter quæ creata habent in Deo, est ipsa prima essentia. Hæc Anselmus. Et cap. 34. colligit creaturas esse, etiam in Verbo, eo quod consubstantialiter sit Patri. Et cap. 35. ait, creata tanto verius esse in verbo & intelligentia creatoris, quam in se ipsis, quanto verius existit creatrix, quam creata substantia. Quod exponunt D. Tho. q. 4. de veritate, ar. 6. & q. 8. ar. 16. ad 11. & Durad. in 1. d. 36. q. 2. de veritate rei, quia verior res (utpote perfectio) est esse, quod creatura habet in Deo, quæ quod habet in se ipsis: non verò quasi lapis verius dicitur de illo esse quod lapis habet in

De eminenter quæ creata habent in Deo, est ipsa prima essentia. Hæc Anselmus. Et cap. 34. colligit creaturas esse, etiam in Verbo, eo quod consubstantialiter sit Patri. Et cap. 35. ait, creata tanto verius esse in verbo & intelligentia creatoris, quam in se ipsis, quanto verius existit creatrix, quam creata substantia. Quod exponunt D. Tho. q. 4. de veritate, ar. 6. & q. 8. ar. 16. ad 11. & Durad. in 1. d. 36. q. 2. de veritate rei, quia verior res (utpote perfectio) est esse, quod creatura habet in Deo, quæ quod habet in se ipsis: non verò quasi lapis verius dicitur de illo esse quod lapis habet in

A Deo, quam de esse quod habet in seipso: in seipso enim formaliter & proprie est lapis: secundum esse verò, quod habet in Deo, non est lapis, nisi cum addito, nimirum eminenter, formaliter verò est ipsemet Deus. Eandem conclusionem affirmat Dionysius 5. cap. de diuinis nominibus, ubi præter alia, quæ hoc loco citat D. Thomas, ait, quod sicut linea a centro ad circumferentiam egredientes, in centro sunt unum, & quo magis a centro distant, eo plus disjunguntur: ita creata omnia, quæ a Deo prodierunt, in Deo uniuertuntur & sunt unum, quò verò plus ab eo recedunt multiplicatione quorundam ex aliis, eo plus disjunguntur quoad esse, quod habent in se ipsis.

B Eandem conclusionem probat D. Thomas duabus rationibus naturalibus, quarum prima est. Omnis perfectio effectus vel est formaliter in sua causa principali, si illa sit vniuoca, vel certè eminenter & perfectiori quodam modo, quam sit in effectu, si sit æquiuoca: sed res omnes aliæ à Deo sunt effectus Dei, qui eorum causa prima principalis & æquiuoca existit: ergo perfectiones omnium rerum sunt eminenter in Deo. Maior patet, quia nihil virtute propria potest tamquam agens principale conferre, quod non habet vel formaliter, vel eminentiori, & perfectiori quodam modo, quam illud conferat: inde enim fit, ut nihil propria virtute, & tamquam agens principale producere possit aliqui perfectus seipso. Minor simpliciter patet ex dictis quæstione 2. art. 3. Hæc ratio non solum probat perfectiones omnium rerum, quæ actu sunt, aut fuerunt, esse eminenter in Deo, sed etiam perfectiones futurorum omnium, etiam possibilium: si enim aliqua possibilia sunt, id ex eo est, quod sunt eminenter in causa, à qua possunt produci.

Prima Diui Thomæ ratio, quæ conclusionem probat.

Enim rationem, etiam possibilium, id est quodam participat, quia est eminenter in Deo. Secunda ratio.

C Secunda ratio D. Thomæ minus euidentiæ habet, quam prima, ob id eam relinquo. Vis illius in eo posita est, quod forma subsistens habere debeat formaliter vel eminenter in eo, in quo est subsistens, totam latitudinem perfectionis, quam potest habere etiam in suis inferioribus, idque siue sit specifica, siue generica, siue analogica, cuiusmodi est ipsum esse.

D Iuxta doctrinam huius secundæ rationis respondet D. Thomas ad suum tertium argumētum, quod quauis ab inferioribus prædicatis perfectione excedantur prædicata superiora, quandoquidem in se ea includunt, & aliquid præterea addunt, nihilominus tamen formam superiorem subsistentem (quam appellat ipsum esse, ipsum viuere, &c.) perfectione antecellere formam inferiorem subsistentem. Ratio est, quoniam forma subsistens continet eminenter perfectiones omnium inferiorum: quare cum quò forma superior est, eò plura inferiora sub se contineat, sit, ut si subsistat, perfectior etiam sit.

DISPVATIO II.

De duplici perfectionum genere, & quomodo utrumque in Deo sit.

Diuident perfectionem Theologi cum Anselmo Monolog. 14. in perfectionem, quam vocant simpliciter, & in eam, quam appellant perfectionem in certo genere. Illa perfectio dicitur simpliciter, cuius ratio formalis nullam imperfectionem secum affert. Quò fit, ut nullum nomen proprium rei create, siue res illa individuum sit, siue species, siue genus, significet perfectionem simpliciter: semper enim cuiusmodi nomina entitatem finitam

Perfectio simpliciter quid.